

# Obzor Europa

## Klaster 6 – Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš



### Tea Sabol

Nacionalna osoba za kontakt za klaster 5 – Klima, energija i mobilnost, klaster 6 – Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš te pripadajuće misije

## OBZOR EUROPA

## EURATOM

### POSEBAN PROGRAM ZA PROVEDBU PROGRAMA OBZOR EUROPA I EIT \*

*Isključiva usmjerenost na primjene u civilnom području*



**Stup I.**  
IZVRSNA ZNANOST

Europsko istraživačko vijeće

Aktivnosti Marie  
Skłodowska-Curie

Istraživačke infrastrukture



**Stup II.**  
GLOBALNI IZAZOVI I  
EUROPSKA INDUSTRIJSKA  
KONKURENTNOST

Klasteri

- Zdravlje
- Kultura, kreativnost i uključivo društvo
- Civilna sigurnost za društvo
- Digitalizacija, industrija i svemir
- Klima, energija i mobilnost
- Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš

Zajednički istraživački centar \*\*



**Stup III.**  
INOVATIVNA EUROPA

Europsko vijeće za inovacije

Europski inovacijski ekosustavi

Europski institut za inovacije  
i tehnologiju \*

### ŠIRENJE SUDJELOVANJA I JAČANJE EUROPSKOG ISTRAŽIVAČKOG PROSTORA

Širenje sudjelovanja i izvrsnosti

Reforma i jačanje europskog sustava  
istraživanja i inovacija

### POSEBAN PROGRAM: EUROPSKI FOND ZA OBRANU

*Isključiva usmjerenost na istraživanja i razvoj*

Istraživačka  
djelovanja

Razvojna  
djelovanja

Fuzija

Fisija

Zajednički  
istraživački  
centar

\* Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) nije dio posebnog programa

\*\* Nenuklearne aktivnosti JRC-a





AGENCIJA ZA  
MOBILNOST I  
PROGRAME EU

# Klaster 6 – Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš



Sufinancirano sredstvima  
Europske unije

Erasmus+ | Europske snage solidarnosti | Obzor Europa

# Klaster 6 – Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš

Provođenjem projekata istraživanja i razvoja unutar klastera 6 pružaju se prilike za poboljšanje i uravnoteženje okolišnih, socijalnih i ekonomskih ciljeva i usmjeravanje ljudskih ekonomskih aktivnosti na put k održivosti. Temeljna je paradigma klastera 6 potreba za transformativnom promjenom gospodarstva i društva Europske unije usmjerene na smanjenje propadanja okoliša, zaustavljanje smanjivanja biološke raznolikosti te na učinkovitije upravljanje prirodnim resursima.

# Ključne strateške smjernice (Key Strategic Orientations)

**Strateškim planom** utvrđuju se smjernice za prve četiri godine programa i navode doprinosi njegovih različitih dijelova. One su odraz političkih prioriteta Europske unije, opisuju kako istraživanja i inovacije mogu doprinijeti tim prioritetima i omogućuju bolje mjerenje učinka.

## Četiri ključne strateške smjernice:

**A. Promicanje otvorene strateške autonomije** vođenjem razvoja ključnih digitalnih tehnologija, razvojnih i novih tehnologija, sektora i lanaca vrijednosti radi ubrzavanja i usmjeravanja digitalne i zelene tranzicije s pomoću tehnologija i inovacija usmjerenih na čovjeka.

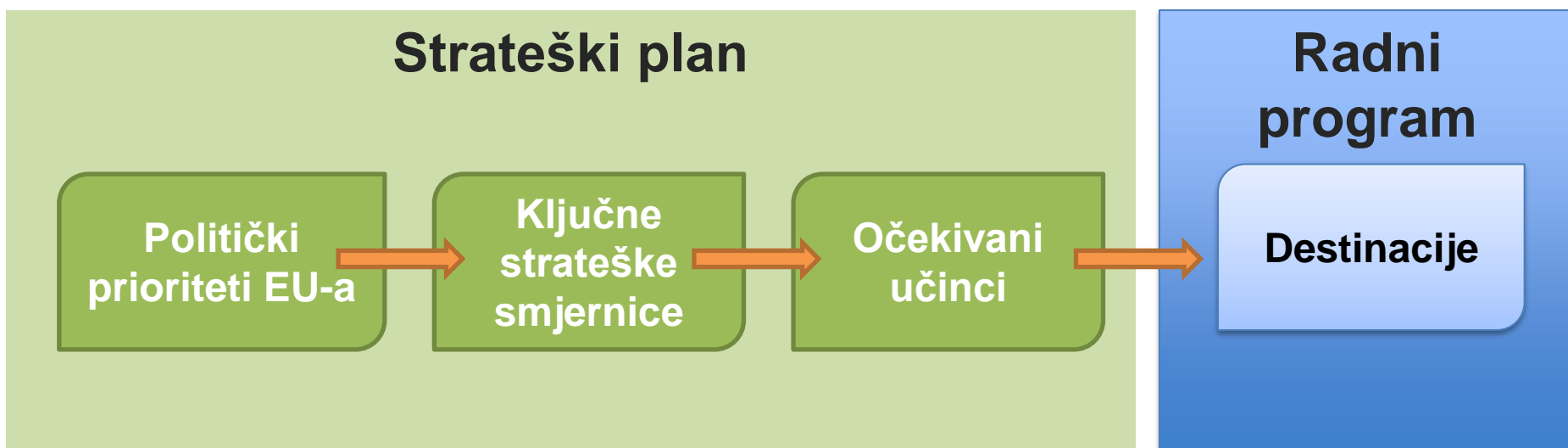
**B. Obnova europskih ekosustava i bioraznolikosti te održivo upravljanje prirodnim resursima** radi osiguravanja opskrbe hranom i čistog i zdravog okoliša.

**C. Digitalni put prema Europi kao prvom kružnom, klimatski neutralnom i održivom gospodarstvu** putem preobrazbe njezinih sustava mobilnosti, energije, građevinarstva i proizvodnje.

**D. Stvaranje otpornijeg, uključivijeg i demokratskijeg europskog društva**, spremnog i sposobnog da reagira na prijetnje i katastrofe, koje uklanja nejednakosti i pruža visokokvalitetnu zdravstvenu skrb te jača ulogu svih građana u zelenoj i digitalnoj tranziciji.



# Od političkih prioriteta do radnoga programa



**Ključne strateške smjernice** odraz su **političkih prioriteta** EU-a i opisuju kako istraživanje i inovacije mogu doprinijeti tim prioritetima. Na temelju ključnih strateških smjernica, definirani su **očekivani učinci** koji se odnose na društvo, okoliš, gospodarstvo i znanost. Oni će biti rezultati ulaganja u istraživanje i inovacije, odnosno u projekte koji će se provoditi. Na temelju strateškog plana stvara se dvogodišnji **radni program** čija su nova sastavnica **destinacije** oblikovane na temelju očekivanih učinaka.

Expected impact (strategic plan)	Destination (Cluster 6 work programme)
<p>Climate neutrality is achieved by reducing GHG emissions, maintaining natural carbon sinks, and enhancing the sequestration and storage of carbon in ecosystems, including by unfolding the potential of nature based solutions, production systems on land and at sea as well as rural and coastal areas, where adaptations to climate change are also being fostered for enhancing resilience</p>	<p>Land, oceans and water for climate action</p>
<p>Biodiversity is back on a path to recovery, and ecosystems and their services are preserved and sustainably restored on land, inland water and at sea through improved knowledge and innovation</p>	<p>Biodiversity and ecosystem services</p>
<p>Sustainable and circular management and use of natural resources as well as prevention and removal of pollution are mainstreamed, unlocking the potential of the bioeconomy, ensuring competitiveness and guaranteeing healthy soil, air, fresh and marine water for all, through better understanding of planetary boundaries and deployment of innovative technologies and other solutions, notably in primary production, forestry and bio-based systems</p>	<p>Circular economy and bioeconomy sectors</p> <p>Clean environment and zero pollution</p>
<p>Food and nutrition security for all within planetary boundaries is ensured through knowledge, innovation and digitalisation in agriculture, fisheries, aquaculture and food systems, which are sustainable, resilient, inclusive, safe and healthy from farm to fork.</p>	<p>Fair, healthy and environmentally-friendly food systems from primary production to consumption</p>
<p>Rural, coastal and urban areas are developed in a sustainable, balanced and inclusive manner thanks to a better understanding of the environmental, socio-economic, behavioural and demographic drivers of change as well as deployment of digital, social and community-led innovations</p>	<p>Resilient, inclusive, healthy and green rural, coastal and urban communities</p>
<p>Innovative governance models enabling sustainability and resilience are established and monitored through enhanced and shared use of new knowledge, tools, foresight, and environmental observations as well as digital, modelling and forecasting capabilities</p>	<p>Innovative governance, environmental observations and digital solutions in support of the Green Deal</p>

# Natječaji i teme u radnom programu za 2023. – 2024.

Poveznice na portal *Funding & tender opportunities*:

[Otvoreni natječaji](#)

[Nadolazeći natječaji](#)





## Biodiversity and ecosystem services (Bioraznolikost i usluge ekosustava )

Učinak koji se želi postići ovom destinacijom je vraćanje biološke raznolikosti na put oporavka, održiva obnova ekosustava i njihovih usluga na kopnu, unutarnjim vodama i na moru kroz poboljšanje znanja i inovacije.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Biodiversity and ecosystem services HORIZON-CL6-2024-BIODIV-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024	9	76.00	14
Biodiversity and ecosystem services HORIZON-CL6-2024-BIODIV-02	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024 (First Stage), 17 Sep 2024 (Second Stage)	3	36.00	6

## Fair, healthy and environment-friendly food systems from primary production to consumption (Pravedni, zdravi i ekološki prihvatljivi prehrambeni sustavi od primarne proizvodnje do potrošnje)

Prijedlozi tema u okviru ove destinacije trebali bi utrti put koji doprinosi zdravim, sigurnim, klimatski i ekološki prihvatljivim prehrambenim sustavima od primarne proizvodnje do potrošnje, osiguravajući sigurnost hrane za sve unutar granica u Europske unije i globalno.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Fair, healthy and environmentally-friendly food systems from primary production to consumption HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024	11	95.00	21
Fair, healthy and environmentally-friendly food systems from primary production to consumption HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024 (First Stage), 17 Sep 2024 (Second Stage)	7	69.00	13

## Circular economy and bioeconomy sectors (Kružna ekonomija i sektori biogospodarstva)

Aktivnosti provedene u okviru ovoga dijela programa omogućit će klimatski neutralne, kružne i biogospodarske tranzicije uzimajući u obzir integrirana kružna rješenja na teritorijalnoj i sektorskoj razini, osobito za važne tokove materijala i vrijednosnih lanaca proizvoda, kao što su tekstil, elektronika, plastika i građevinarstvo, kao i ključne sektore biogospodarstva kao što su održivi sustavi temeljeni na bioindustrijskim sustavima, održivo šumarstvo, ruralna rješenja temeljena na bioindustrijskim osnovama i vrijednosnim lancima.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Circular economy and bioeconomy sectors HORIZON-CL6-2024-CIRCBIO-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024	10	74.50	20
Circular economy and bioeconomy sectors HORIZON-CL6-2024-CIRCBIO-02	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024 (First Stage), 17 Sep 2024 (Second Stage)	6	73.00	15

## Clean environment and zero pollution (Čist okoliš bez zagađenja)

Projektima unutar destinacije 4 nastojat će se zaustaviti i spriječiti onečišćenje okoliša.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Clean environment and zero pollution HORIZON-CL6-2024-ZEROPOLLUTION-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024	3	38.00	6
Clean environment and zero pollution HORIZON-CL6-2024-ZEROPOLLUTION-02	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 21 Feb 2024 (First Stage), 17 Sep 2024 (Second Stage)	2	23.00	5

## Land, ocean and water for climate action (Zemlja, oceani i voda za klimatsko djelovanje)

Teme unutar destinacije 5 bit će fokusirane na praćenje, procjenu i projekcije povezane s utjecajima klimatskih promjena, ublažavanjem i prilagodbom na klimatske promjene kako bi se pronašla rješenja za suočavanje s novonastalim prijetnjama i podržalo donošenje odluka u politikama ublažavanja i prilagodbe klimatskih promjena na europskoj i globalnoj razini.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Land, oceans and water for climate action HORIZON-CL6-2024-CLIMATE-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024	7	75.00	12

## Resilient, inclusive, healthy and green rural, coastal and urban communities (Otporne, uključive, zdrave i zelene ruralne, obalne i urbane zajednice)

Aktivnostima unutar destinacije 6 nastojat će se transdisciplinarnim pristupom istraživanju i razvoju potaknuti održiv, uravnotežen i uključiv razvoj ruralnih, obalnih i urbanih područja.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Resilient, inclusive, healthy and green rural, coastal and urban communities HORIZON-CL6-2024-COMMUNITIES-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024	3	15.00	4
Resilient, inclusive, healthy and green rural, coastal and urban communities HORIZON-CL6-2024-COMMUNITIES-02	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 22 Feb 2024 (First Stage), 17 Sep 2024 (Second Stage)	2	22.00	4



## Innovative governance, environmental observations and digital solutions in support of the Green Deal (Inovativno upravljanje, promatranja okoliša i digitalna rješenja kao potpora Europskom zelenom planu)

Aktivnosti istraživanja i razvoja u okviru posljednje destinacije imaju za cilj eksperimentiranje s novim načinima upravljanja tranzicijskim procesom i moderniziranje upravljanja.

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Innovative governance, environmental observations and digital solutions in support of the Green Deal HORIZON-CL6-2024-GOVERNANCE-01	Opening: 17 Oct 2023 Deadline(s): 28 Feb 2024	13	137.50	18

# Misije



# Misije

**Misije** su sastavni dio okvirnog programa Obzor Europa. Programirane su u okviru drugog stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” te predstavljaju širok portfelj djelovanja kojima se u određenom periodu nastoji postići mjerljive ciljeve. Misijama se nastoji bolje povezati istraživanje i inovacije EU-a s potrebama društva i građana uz veliku vidljivost i širok učinak na društvo.

## Područja u kojima će se provoditi misije:

- Prilagodba klimatskim promjenama i društvene transformacije (engl. Adaptation to climate change including societal transformation)
- Rak (engl. Cancer)
- **Zdravi oceani, mora, obalne i unutarne vode (engl. Healthy oceans, seas, coastal and inland waters)**
- Klimatski neutralni i pametni gradovi (engl. Climate-neutral and smart cities)
- **Zdravlje tla i hrana (engl. Soil health and food)**

- misije svoje ciljeve ostvaruju putem projekata koji se prijavljuju na natječaje radnoga programa za misije – jednogodišnji radni programi

CILJ: do 2030. postići da najmanje 75 % tla u EU-u bude zdravo za hranu, ljude, prirodu i klimu

- procjenjuje se kako je između 60 i 70 % tla u EU nezdravo
- život na Zemlji ovisi o zdravim tlima
- tlo je temelj gospodarstva i prosperiteta



## Misija vodi prijelazu prema zdravim tlima putem:

- financiranja ambicioznog programa istraživanja i inovacija sa snažnom komponentom društvenih znanosti
- uspostavljanja učinkovite mreže od 100 živih laboratorija i svjetionika za zajedničko stvaranje znanja, testiranja rješenja i demonstracije njihove vrijednosti u stvarnim uvjetima
- razvoja usklađenog okvira za praćenje tla u Europi
- podizanja svijesti o vitalnoj važnosti tla



## Živi laboratoriji:

- mjesta gdje se eksperimentira na terenu
- više partnera i različitih dionika, poput istraživača, farmera, šumara, upravitelja zemljišta i građana koji se udružuju kako bi zajednički stvarali inovacije za zajednički dogovoreni cilj
- živi laboratoriji bit će uspostavljeni na teritorijalnoj, krajobraznoj ili regionalnoj razini



## Svjetionici:

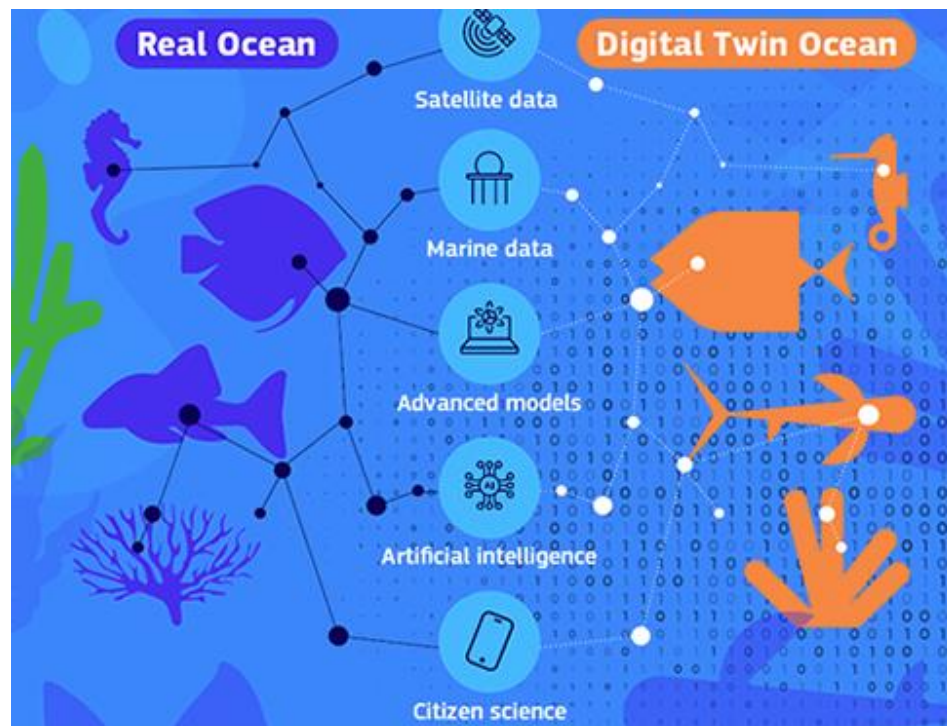
- pojedinačna mjesta, poput farme ili parka, gdje se mogu prikazati dobre prakse
- mjesta za demonstraciju i učenje
- ovdje se testiraju dobre prakse koje se mogu pokazati kako bi nadahnule druge da prijeđu na održivo upravljanje zemljištem
- na mjestima svjetionika istraživači surađuju s upraviteljima zemljišta kako bi osigurali da istraživanje odgovara konkretnim potrebama na terenu

# Zdravi oceani, mora, obalne i unutarnje vode

CILJ: do 2030. godine očistiti morsku i slatku vodu; obnoviti narušene ekosustave i staništa te dekarbonizirati plavo gospodarstvo radi održivog iskorištavanja ključnih dobara i usluga koje pružaju; smanjiti plastični otpad u moru

Povelja – EK poziva širok raspon dionika, uključujući javne ili privatne organizacije, nacionalne, regionalne i lokalne vlasti (uključujući gradove i luke), investitore, poduzeća i tvrtke, civilno društvo, istraživačku i akademsku zajednicu da se pridruže misiji provođenjem aktivnosti za postizanje ciljeva misije.

Digital Twin Ocean – digitalni prikaz stvarnoga svijeta





# Misije – natječaji

**Poveznice na otvorene i nadolazeće natječaje na portalu  
*Funding & tender opportunities:***

[Restore our Ocean and Waters by 2030](#)

[Soil health and food](#)

[Adaptation to Climate Change](#)



## A Soil Deal for Europe (Zdravlje tla i hrane)

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Research and Innovation and other actions to support the implementation of mission A Soil Deal for Europe HORIZON-MISS-2023-SOIL-01	Opening: 17 Jan 2023 Deadline(s): 20 Sep 2023	9	126.00	16

## Restore our Ocean and Waters by 2030 (Obnovimo naše oceane i vode do 2030)

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Actions for the implementation of the Mission Restore our ocean and waters by 2030 HORIZON-MISS-2023-OCEAN-01	Opening: 17 Jan 2023 Deadline(s): 20 Sep 2023	11	87.70	20

# Missions' Joint Calls (Zajednički natječaji misija)

Joint Call between Mission Restore our Ocean and Seas by 2030 and Mission A Soil Deal for Europe

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Mission Ocean & waters and Mission Soil Deal for Europe Joint demonstration of approaches and solutions to address nutrient pollution in the landscape-river-sea system in the Mediterranean sea basin HORIZON-MISS-2023-OCEAN-SOIL-01	Opening: 17 Jan 2023 Deadline(s): 20 Sep 2023	1	16.00	2

# Missions' Joint Calls (Zajednički natječaji misija)

Joint Call between Mission Restore our Ocean and Waters by 2030, Mission Adaptation to Climate Change and Mission A Soil Deal for Europe

Call	Opening and deadline(s)	Topics	Expected EU contribution (EUR million)	Number of projects expected to be funded
Demonstration of climate mitigation and resilience solutions in support of the implementation of the Adaptation to Climate Change, Restore our Ocean and Waters by 2030 and A Soil Deal for Europe Missions HORIZON-MISS-2023-CLIMA-OCEAN-SOIL-01	Opening: 17 Jan 2023 Deadline(s): 20 Sep 2023	1	15.00	1

# Usluge nacionalnih osoba za kontakt

- informiranje potencijalnih prijavitelja, savjeti i upute
- pravna i financijska pitanja – savjeti i upute
- predstavljanje programa na raznim događanjima
- suradnja s tematskom mrežom nacionalnih kontakt osoba i Europskom komisijom
- umrežavanje i suradnje s drugim institucijama



# OBZOR EUROPA

HRVATSKI PORTAL OKVIRNOG PROGRAMA  
EU ZA ISTRAŽIVANJA I INOVACIJE





# Hvala na pažnji!

## Tea Sabol

Nacionalna osoba za kontakt za Klaster 5 – Klima, energija i mobilnost / Klaster 6 – Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš te pripadajuće misije

Agencija za mobilnost i programe EU

**E-pošta:** tea.sabol@ampeu.hr

**Telefon:** +385 (0)1 5005 958

<https://www.obzoreuropa.hr>

[Facebook: Obzor Europa](#)

[Twitter: Obzor Europa \(@EuropaObzor\)](#)

<http://www.ampeu.hr>

